YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

20 päivänä toukokuuta 2008 *

Asiassa C-352/06,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Finanzgericht Köln (Saksa) on esittänyt 10.8.2006 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 25.8.2006, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Brigitte Bosmann

vastaan

Bundesagentur für Arbeit – Familienkasse Aachen,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, jaostojen puheenjohtajat P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts ja A. Tizzano sekä tuomarit K. Schiemann (esittelevä tuomari), A. Borg Barthet, M. Ilešič, J. Malenovský ja J. Klučka,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

julkisasiamies: J. Mazák,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Bosmann, edustajanaan Rechtsanwalt H. Knops,

– Saksan hallitus, asiamiehinään M. Lumma ja C. Schulze-Bahr,

– Espanjan hallitus, asiamiehenään F. Díez Moreno,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään V. Kreuschitz ja I. Kaufmann-Bühler,

kuultuaan julkisasiamiehen 29.11.2007 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14.6.1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o

1408/71 13 artiklan 2 kohdan a alakohdan ja asetuksen N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä 21.3.1972 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 10 artiklan tulkintaa, sellaisina kuin kyseiset asetukset ovat muutettuina ja ajan tasalle saatettuina 2.12.1996 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 118/97 (EYVL 1997, L 28, s. 1) ja sellaisina kuin ne ovat muutettuina 13.4.2005 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 647/2005 (EUVL L 117, s. 1; jäljempänä asetus N:o 1408/71 ja asetus N:o 574/72).

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa vastakkain ovat Bosmann ja Bundesagentur für Arbeit – Familienkasse Aachen (liittovaltion työvoimatoimisto – Aachenin perheavustuskassa, jäljempänä Bundesagentur) ja joka koskee sitä, että Saksassa on kieltäydytty myöntämästä perheavustuksia.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön säännöstö

Asetus N:o 1408/71

3 Asetuksen N:o 1408/71 ensimmäisessä ja viidennessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”kansallisten sosiaaliturvalainsäädäntöjen yhteensovittamissäännöt ovat osa henkilöiden vapaan liikkuvuuden periaatetta, ja niillä on tämän vuoksi myötävaikutettava heidän elämäntasonsa ja työolojensa parantumiseen;

– –

tämän yhteensovittamisen yhteydessä yhteisössä olisi taattava eri jäsenvaltioiden työntekijöiden sekä heidän oikeudenomistajiensa ja jälkeenjääneidensä yhdenvertainen kohtelu erilaisten kansallisten lainsäädäntöjen osalta”.

4 Tämän asetuksen kahdeksannesta kymmenenteen perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”yhteisön alueella liikkuvat työntekijät ja itsenäiset ammatinharjoittajatolisi saatettava yhden jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmän alaisuuteen siten, että vältetään tapaukseen soveltuvien kansallisten lainsäädäntöjen päällekkäisyys ja tästä aiheutuvat ongelmat,

tapaukset, joissa henkilöön sovellettaisiin samanaikaisesti kahden jäsenvaltion lainsäädäntöä poikkeuksena yleisestä säännöstä, on tärkeää rajoittaa määrältään ja soveltamisalaltaan niin vähäisiksi kuin mahdollista,

jäsenvaltion alueella toimivien kaikkien työntekijöiden ja ammatinharjoittajien yhdenvertaisen kohtelun takaamiseksi parhaalla mahdollisella tavalla on aiheellista määrätä, että noudatetaan pääsääntöisesti sen jäsenvaltion lainsäädäntöä, jonka alueella kyseinen henkilö työskentelee tai harjoittaa ammattia”.

5 Asetuksen N:o 1408/71 13 artiklassa, jonka otsikkona on ”Yleiset säännöt”, säädetään seuraavaa:

”1. Jollei 14 c tai 14 f artiklasta muuta johdu, henkilöt, joihin tätä asetusta sovelletaan, ovat vain yhden jäsenvaltion lainsäädännön alaisia. Tämä lainsäädäntö määrätään tämän osaston säännösten mukaisesti.

2. Jollei 14–17 artiklasta muuta johdu:

a) jäsenvaltion alueella työskentelevä henkilö on tämän valtion lainsäädännön alainen, vaikka hän asuu toisen jäsenvaltion alueella ja vaikka hänen työnantajanaan toimivan yrityksen tai yksityisen henkilön kotipaikka on toisen jäsenvaltion alueella;

– –”

6 Tämän asetuksen 73 artiklassa, jonka otsikkona on ”Palkatut työntekijät tai itsenäiset ammatinharjoittajat, joiden perheenjäsenet asuvat muussa jäsenvaltiossa kuin toimivaltaisessa valtiossa”, säädetään seuraavaa:

”Palkatulla työntekijällä tai itsenäisellä ammatinharjoittajalla, johon sovelletaan jäsenvaltion lainsäädäntöä, on toisessa jäsenvaltiossa asuvien perheenjäsentensä osalta oikeus perhe-etuuksiin, joista säädetään ensiksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännössä, niin kuin he asuisivat tässä valtiossa, jollei liitteen VI säännöksistä muuta johdu.”

Asetus N:o 574/72

7 Asetuksen N:o 574/72 10 artiklan, jonka otsikkona on ”Säännöt, joita sovelletaan tapauksessa, jossa oikeudet perhe-etuuksiin tai perheavustuksiin palkatulle työntekijälle tai itsenäiselle ammatinharjoittajalle ovat päällekkäisiä”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. a) Oikeus sellaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan maksettaviin perhe-etuuksiin tai [perheavustuksiin], jossa näitä etuuksia tai avustuksia koskevan oikeuden saavuttaminen ei edellytä vakuutusta, työskentelyä tai itsenäistä ammatinharjoittamista, [pidätetään] näiden etuuksien [määrän osalta], jos samat perheenjäsenet saavat samalta ajalta etuudet joko yksinomaan toisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön perusteella tai asetuksen [N:o 1408/71] 73, 74, 77 tai 78 artiklan säännösten mukaisesti.

b) Jos kuitenkin harjoitetaan ammatillista tai kaupallista toimintaa ensiksi mainitun jäsenvaltion alueella:

i) niissä tapauksissa, joissa on kysymys joko yksinomaan toisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön perusteella tai asetuksen [N:o 1408/71] 73 tai 74 artiklan mukaisesti maksettavista etuuksista, oikeus perhe-etuuksiin kyseisen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön perusteella tai näiden artiklojen mukaisesti [pidätetään sen määrän osalta], joka vastaa sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisten perhe-etuuksien summaa, jonka alueella perheenjäsen asuu, henkilöltä, jolla on oikeus perhe-etuuksiin, tai henki-

löltä, jolle ne maksetaan. Sen jäsenvaltion perhe-etuudet, jonka alueella perheenjäsen asuu, maksetaan tämän jäsenvaltion kustannuksella;

– –”

Kansallinen säännöstö

8 Tuloverolain (Einkommensteuergesetz) 62 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Henkilöllä, jonka kotipaikka tai vakinainen asuinpaikka on Saksassa, on oikeus tämän lain mukaisiin lapsilisiin – – lapsista.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

9 Brigitte Bosmann, joka on Saksassa asuva Belgian kansalainen, on kahden, vuosina 1983 ja 1985 syntyneen lapsensa yksinhuoltaja. Myös lapset asuvat Saksassa, missä he suorittavat opintojaan.

10 Bosmannilla on lähtökohtaisesti oikeus saada tuloverolain 62 §:n mukaisia saksalaisia perheavustuksia, jotka Bundesagentur aluksi myönsi hänelle. Bosmannin aloitettua kuitenkin 1.9.2005 työskentelyn Alankomaissa näiden avustusten maksaminen evättiin häneltä 18.10.2005 tehdyllä päätöksellä lokakuusta 2005 lukien. Bundesagentur tulkitsi asiaan soveltuvia yhteisön oikeuden säännöksiä siten, että Bosmanniin sovelletaan vain työskentelyjäsenvaltion eli Alankomaiden kuningaskunnan lainsäädäntöä, joten Saksan liittotasavallan ei ole enää katsottava olevan avustusten suorittamiseen velvollinen toimivaltainen jäsenvaltio.

11 Bosmann ei voi saada Alankomaissa vastaavia perheavustuksia, koska Alankomaiden lainsäädännössä ei säädetä tällaisten avustusten myöntämisestä yli 18-vuotiaista lapsista.

12 Kansallinen tuomioistuin toteaa, että asiassa ei ole täsmennetty, palaako Bosmann Saksaan kunkin työpäivän jälkeen vaiko vain viikonloppuisin ja vapaapäivinä.

13 Näissä olosuhteissa Finanzgericht Köln päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko – – asetuksen – – N:o 1408/71 13 artiklan 2 kohdan a alakohtaa tulkittava suppeasti siten, että se ei ole esteenä yksinhuoltajaäidin oikeudelle lapsilisiin asuinvaltiossa (Saksan liittotasavalta), kun hän ei lasten iän vuoksi saa lapsilisiä työskentelyvaltiossa (Alankomaiden kuningaskunta)?

2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi:

Onko – – asetuksen – – N:o 574/72 10 artiklaa tulkittava suppeasti siten, että se ei ole esteenä yksinhuoltajaäidin oikeudelle lapsilisiin asuinvaltiossa (Saksan liittotasavalta), kun hän ei lasten iän vuoksi saa lapsilisiä työskentelyvaltiossa (Alankomaiden kuningaskunta)?

3) Jos ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen vastataan kieltävästi:

Voidaanko työssäkäyvän yksinhuoltajaäidin oikeus asuinvaltion edullisempien säännösten soveltamiseen lapsilisiä myönnettäessä johtaa suoraan EY:n perustamissopimuksesta tai yleisistä oikeusperiaatteista?

4) Riippuvatko vastaukset edellisiin kysymyksiin siitä, palaako työntekijä kunkin työpäivän jälkeen perheensä asuntoon?”

Ennakkoratkaisukysymysten arviointi

Ensimmäinen kysymys

14 Kansallinen tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä kysymyksellään, voidaanko asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan 2 kohdan a alakohtaa tulkita siten, että Bosmannin

kaltaisessa tilanteessa oleva työntekijä, joka kuuluu asetuksen N:o 1408/71 soveltamisalaan ja työskentelyjäsenvaltion eli esillä olevassa asiassa Alankomaiden kuningaskunnan sosiaaliturvajärjestelmään, voi saada perhe-etuuksia asuinjäsenvaltiossa eli esillä olevassa asiassa Saksan liittotasavallassa, jos todetaan, että hänelle ei voida hänen lastensa iän vuoksi myöntää tällaista etuutta toimivaltaisessa jäsenvaltiossa.

15 Ennen tähän kysymykseen vastaamista on palautettava mieliin ne yleiset säännöt, jotka sääntelevät asetuksen N:o 1408/71 nojalla yhteisön alueella liikkuviin työntekijöihin sovellettavan lainsäädännön määrittämistä.

16 Asetuksen N:o 1408/71 II osaston, jossa määritetään yhteisön alueella liikkuviin työntekijöihin sovellettava lainsäädäntö, säännöksillä pyritään varmistamaan, että asianomaiset henkilöt ovat yhden jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmän alaisia, jotta vältettäisiin sovellettavien kansallisten lainsäädäntöjen päällekkäisyys ja ne vaikeudet, joita siitä voi seurata. Tämä periaate ilmaistaan asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan 1 kohdassa, jossa säädetään, että työntekijä, johon tätä asetusta sovelletaan, on vain yhden jäsenvaltion lainsäädännön alainen (ks. asia 302/84, Ten Holder, tuomio 12.6.1986, Kok. 1986, s. 1821, 19 ja 20 kohta).

17 Asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaan jäsenvaltion alueella työskentelevä henkilö on tämän valtion lainsäädännön alainen, vaikka hän asuu toisen jäsenvaltion alueella. Siitä, että jonkin jäsenvaltion lainsäädäntö määritetään työntekijään sovellettavaksi lainsäädännöksi tämän säännöksen nojalla, seuraa, että vain tämän jäsenvaltion lainsäädäntöä sovelletaan häneen (ks. em. asia Ten Holder, tuomion 23 kohta).

18 Perhe-etuuksien erityisen asiayhteyden osalta on todettava, että asetuksen N:o 1408/71 73 artiklan mukaan työntekijällä, johon sovelletaan jäsenvaltion lainsäädäntöä, on toisessa jäsenvaltiossa asuvien perheenjäsentensä osalta oikeus perheetuuksiin, joista säädetään ensiksi mainitun jäsenvaltion lainsäädännössä, niin kuin he asuisivat tässä valtiossa.

19 Näin ollen, kuten kansallinen tuomioistuin on perustellusti todennut, Bosmannin tilanteeseen sovelletaan lähtökohtaisesti hänen työskentelyjäsenvaltionsa eli Alankomaiden lainsäädäntöä.

20 Vaikka sellaiseen työntekijään sovellettava laki, joka on jossakin asetuksen N:o 1408/71 II osaston säännöksissä tarkoitetussa tilanteessa, on ratkaistava näiden säännösten perusteella, jonkin toisen oikeusjärjestelmän säännösten ja määräysten soveltaminen ei ole kuitenkaan aina poissuljettua (ks. asia C-302/02, Laurin Effing, tuomio 20.1.2005, Kok. 2005, s. I-553, 39 kohta).

21 Euroopan yhteisöjen komissio väittää, että Bosmannin tilanteen kaltaisessa tilanteessa työskentelyjäsenvaltion, joka on asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla toimivaltainen valtio, oikeusjärjestyksen säännöksiä voidaan asetuksen N:o 574/72 10 artiklan 1 kohdan a alakohdan perusteella jättää soveltamatta ja sen sijaan voidaan soveltaa asianomaisen henkilön asuinjäsenvaltion lainsäädäntöä. Siten kahta jäsenvaltiota eli asuinjäsenvaltiota ja työskentelyjäsenvaltiota koskevan liitynnän perusteella etuuksia koskevien oikeuksien päällekkäisyys on mahdollista. Näin ollen, ottaen huomioon, että työskentelyjäsenvaltiossa ei ole vastaavaa oikeutta perheavustuksiin, asuinjäsenvaltion eli esillä olevassa asiassa Saksan liittotasavallan on asetuksen N:o 574/72 10 artiklan 1 kohdan a alakohdan perusteella myönnettävä viimeksi mainitut avustukset rajoituksitta. Komissio viittaa tämän näkemyksensä tueksi asiassa C-119/01, McMenamin, 9.12.1992 annettuun

tuomioon (Kok. 1992, s. I-6393). Kansallinen tuomioistuin viittaa samasta näkökulmasta asiassa C-543/03, Dodl ja Oberhollenzer, 7.6.2005 annettuun tuomioon (Kok. 2005, s. I-5049).

22 Tämän osalta on huomautettava, että asiat, joissa annettiin kaksi edellä mainittua tuomiota, ratkaistiin asetuksen N:o 574/72 10 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohdan perusteella; kyseinen säännös kattaa tilanteet, joissa ammatillista toimintaa harjoitetaan myös asuinjäsenvaltiossa. Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 51 ja 52 kohdassa, edellä mainituissa asioissa McMenamin sekä Dodl ja Oberhollenzer annetuissa tuomioissa etusijan muuttaminen asuinjäsenvaltion toimivallan hyväksi johtui siitä, että asetuksen N:o 1408/71 73 artiklassa tarkoitetun edunsaajan puoliso harjoitti ammatillista toimintaa asuinjäsenvaltiossaan.

23 Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevasta päätöksestä käy kuitenkin ilmi, että Bosmann ei ole tällaisessa tilanteessa.

24 Asetuksen N:o 574/72 10 artiklan 1 kohdan a alakohdan osalta on todettava, että sen sanamuodosta käy ilmi, että sillä pyritään ratkaisemaan perhe-etuuksia koskevien oikeuksien päällekkäisyyttä koskevat tilanteet silloin, kun oikeus viimeksi mainittuihin etuuksiin on yhtä aikaa kyseisen lapsen asuinjäsenvaltiossa, vakuutusta tai työskentelyä koskevista edellytyksistä riippumatta, ja asetuksen N:o 1408/71 73 artiklan nojalla työskentelyjäsenvaltiossa.

25 Kuten Saksan hallitus ja kansallinen tuomioistuin toteavat, pääasian olosuhteissa ei ole kysymyksessä perhe-etuuksien tämäntyyppinen ”päällekkäisyys”, koska pääasian kantajalla ei lastensa iän vuoksi ole oikeutta saada perheavustuksia työskentelyjäsenvaltiossa kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön nojalla.

26 Koska etusijan muuttaminen asuinjäsenvaltion lainsäädännön soveltamisen hyväksi ei näin ollen voi perustua asetuksessa N:o 574/72 säädettyihin erityistä liityntää koskeviin sääntöihin, on todettava, että Bosmannin tilanteeseen sovelletaan asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädettyä, sovellettavan lainsäädännön määrittämistä koskevaa yleistä sääntöä.

27 Tästä seuraa, että yhteisön oikeudessa ei velvoiteta toimivaltaisia Saksan viranomaisia myöntämään Bosmannille kyseistä perhe-etuutta.

28 Mahdollisuutta myöntää tällainen etuus ei kuitenkaan voida myöskään sulkea pois, erityisesti koska, kuten yhteisöjen tuomioistuimelle toimitetusta asiakirja-aineistosta käy ilmi, Saksan lainsäädännön nojalla Bosmannilla on oikeus perheavustuksiin jo pelkästään Saksassa olevan kotipaikan perusteella, mikä kansallisen tuomioistuimen on tarkistettava.

29 Tässä asiayhteydessä on muistutettava, että asetuksen N:o 1408/71 säännöksiä on tulkittava EY 42 artiklan valossa; tällä määräyksellä pyritään helpottamaan työntekijöiden vapaata liikkuvuutta, mikä merkitsee erityisesti sitä, että siirtotyöläiset eivät saa menettää oikeuksia sosiaaliturvaetuuksiin ja että näiden etuuksien määrä ei saa vähentyä sen vuoksi, että he ovat käyttäneet heille perustamissopimuksessa myönnettyä oikeutta vapaaseen liikkuvuuteen (ks. asia C-205/05, Nemec, tuomio 9.11.2006, Kok. 2006, s. I-10745, 37 ja 38 kohta).

30 Samoin asetuksen N:o 1408/71 ensimmäisessä perustelukappaleessa todetaan, että asetukseen sisältyvät kansallisten sosiaaliturvalainsäädäntöjen yhteensovittamissäännöt ovat osa henkilöiden vapaan liikkuvuuden periaatetta, ja niillä on tämän vuoksi myötävaikutettava heidän elämäntasonsa ja työolojensa parantumiseen.

31 Näiden seikkojen valossa on todettava, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisissa olosuhteissa asuinjäsenvaltiolta ei voida evätä mahdollisuutta myöntää perheavustuksia alueellaan asuville henkilöille. Vaikka asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla jäsenvaltion alueella työskentelevä henkilö on tämän valtion lainsäädännön alainen, vaikka hän asuu toisen jäsenvaltion alueella, asetuksen tarkoituksena ei ole kuitenkaan estää asuinjäsenvaltiota myöntämästä tälle henkilölle kansallisen lainsäädäntönsä nojalla perheavustuksia.

32 Edellä mainitussa asiassa Ten Holder annettu tuomio, johon Saksan hallitus on viitannut kirjallisissa huomautuksissaan, samoin kuin asiassa 60/85, Luijten, 10.7.1986 annettu tuomio (Kok. 1986, s. 2365), johon kansallinen tuomioistuin on viitannut, eivät ole omiaan asettamaan kyseenalaiseksi asetuksesta N:o 1408/71 edellä tehtyä tulkintaa. Edellä mainitussa asiassa Ten Holder toimivaltaisen jäsenvaltion viranomaiset olivat kieltäytyneet myöntämästä etuutta, ja tuossa asiayhteydessä yhteisöjen tuomioistuin totesi, että siitä, että jonkin jäsenvaltion lainsäädäntö määritetään asetuksen N:o 1408/71 nojalla työntekijään sovellettavaksi lainsäädännöksi, seuraa, että vain tuota lainsäädäntöä voidaan soveltaa häneen (em. asia Ten Holder, tuomion 23 kohta). Yhteisöjen tuomioistuin toisti saman periaatteen edellä mainitussa asiassa Luijten antamassaan tuomiossa työskentelyvaltion ja asuinvaltion lainsäädäntöjen yhtäaikaisen soveltamisen vaarasta, jonka johdosta vakuutettu pystyi saamaan tietyn perhe-etuuden. Näin ollen kun kyseisissä asioissa annettuja tuomioita luetaan niiden erityisissä asiayhteyksissä, jotka poikkeavat pääasiassa kyseessä olevasta asiayhteydestä, niiden perusteella ei voida sulkea pois sitä, että jäsenvaltio, joka ei ole toimivaltainen valtio ja joka ei aseta tietyn perhe-etuuden saamiselle työskentelyä tai vakuutusta koskevia edellytyksiä, voi myöntää tällaisen etuuden alueellaan asuvalle henkilölle, kun tällainen etuuden myöntämismahdollisuus perustuu todella kyseisen jäsenvaltion kansalliseen lainsäädäntöön.

33 Edellä esitettyjen seikkojen perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan 2 kohdan a alakohta ei ole esteenä sille, että siirtotyöläinen, joka kuuluu työskentelyjäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmään, saa asuinjäsenvaltion lainsäädännön nojalla perhe-etuuksia tässä viimeksi mainitussa valtiossa.

Toinen ja kolmas kysymys

34 Kun otetaan huomioon ensimmäiseen kysymykseen annettu vastaus, toiseen ja kolmanteen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Neljäs kysymys

35 Kansallinen tuomioistuin tiedustelee lisäksi, onko sillä, palaako Bosmann kunkin työpäivän jälkeen perheensä Saksassa sijaitsevaan asuntoon, vaikutusta ensimmäisestä kolmanteen kysymykseen annettaviin vastauksiin.

36 Kuten ensimmäiseen kysymykseen annetusta vastauksesta käy ilmi, asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan 2 kohdan a alakohta ei ole esteenä sille, että Bosmannin kaltaisessa tilanteessa oleva siirtotyöläinen saa perhe-etuuksia asuinjäsenvaltiossa, mikäli hän täyttää tämän valtion lainsäädännössä tällaisten etuuksien myöntämiselle asetetut edellytykset. Kuten ennakkoratkaisupyynnöstä käy ilmi, siltä osin kuin edellytyksenä Bosmannin oikeudelle saada perheavustuksia Saksassa on, että hän asuu tämän jäsenvaltion alueella, minkä edellytyksen hän näyttää todella täyttävän, kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on selvittää, onko sillä, palaako Bosmann kunkin työpäivän jälkeen perheensä Saksassa sijaitsevaan asuntoon, merkitystä arvioitaessa, onko hänellä tuossa valtiossa ”kotipaikka” Saksan lainsäädännössä tarkoitetulla tavalla.

37 Näin ollen neljänteen kysymykseen on vastattava, että kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on selvittää, onko sillä, palaako pääasian kantajan kaltaisessa tilanteessa oleva työntekijä kunkin työpäivän jälkeen perheensä kyseisessä jäsenvaltiossa sijaitsevaan asuntoon, merkitystä arvioitaessa, täyttääkö tällainen työntekijä tuossa valtiossa kyseisen perhe-etuuden myöntämiselle sen lainsäädännössä asetetut edellytykset.

Oikeudenkäyntikulut

38 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14.6.1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2.12.1996 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 118/97 ja sellaisena kuin se on muutettuna 13.4.2005 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY)

N:o 647/2005, 13 artiklan 2 kohdan a alakohta ei ole esteenä sille, että siirtotyöläinen, joka kuuluu työskentelyjäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmään, saa asuinjäsenvaltion lainsäädännön nojalla perhe-etuuksia tässä viimeksi mainitussa valtiossa.

2) Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on selvittää, onko sillä, palaako pääasian kantajan kaltaisessa tilanteessa oleva työntekijä kunkin työpäivän jälkeen perheensä kyseisessä jäsenvaltiossa sijaitsevaan asuntoon, merkitystä arvioitaessa, täyttääkö tällainen työntekijä tuossa valtiossa kyseisen perhe-etuuden myöntämiselle sen lainsäädännössä asetetut edellytykset.

Allekirjoitukset